

Výroční zprávy auditorů EU za rok 2020

Jan Gregor

Praha

23. června 2022

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Evropský účetní dvůr

Kdo jsme

- Evropský účetní dvůr je **nezávislý externí kontrolní orgán Evropské unie se sídlem v Lucemburku.**

Co děláme

- **Naším posláním** je přispívat ke zdokonalování finančního řízení EU, podporovat vyvozování odpovědnosti a transparentnost a vystupovat jako **nezávislý ochránce finančních zájmů občanů EU.**

Naši zaměstnanci

- Zaměstnáváme 853 úředníků a dočasných zaměstnanců ze všech členských států EU, 83 smluvních zaměstnanců a 15 vyslaných národních odborníků .

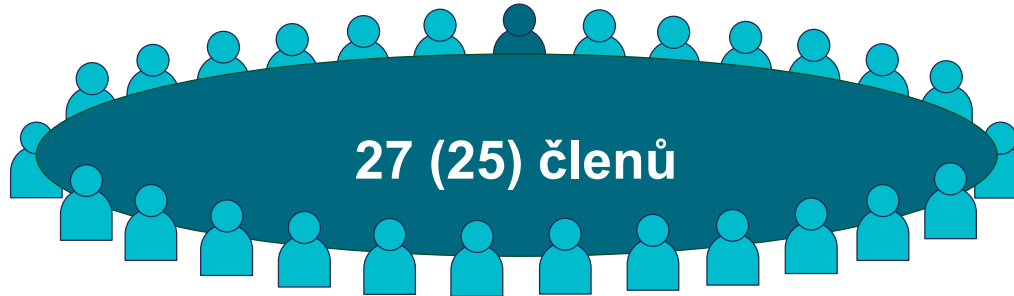
Zdroj: [Naše činnosti v roce 2020](#)

Evropský účetní dvůr

Struktura

Předsednictví

Mezinárodní vztahy
Protokol
Komunikace
Vztahy s orgány a
institucemi
Strategie
Právní záležitosti
Interní audit

Generální sekretariát

Lidské zdroje
Finance
Informace, pracovní
prostředí a inovace
Překlady a jazykové
služby

Výbor pro řízení kvality auditu

Senát I

Udržitelné
využívání
přírodních zdrojů

Senát II

Investice
ve prospěch
soudržnosti, růstu
a začleňování

Senát III

Vnější činnost,
bezpečnost
a právo

Senát IV

Regulace trhů a
konkurenceschopné
hospodářství

Senát V

Financování a
správa Unie

Administrativní výbor

Evropský účetní dvůr

Moje činnost

- **Předseda výboru pro řízení kvality auditu** (od roku 2020)
 - Vývoj metodiky, výkladu a praktického provádění auditorských standardů a pokynů EÚD – zavedení integrovaného online systému AWARE pro konzultace metodiky EÚD
 - Realizace plánu ujištění o kvalitě auditu (např. kvalita doporučení)
 - Nezávislý přezkum kvality Senátu IV - Regulace trhů a konkurenceschopné hospodářství (od roku 2020) a Senátu II – Investice ve prospěch soudržnosti, růstu a začleňování (2019), produkty vztahující se k RRF
 - Místopředseda výboru pro profesionální standardy INTOSAI (od roku 2020)
- **Člen Senátu V** - Financování a správa unie
 - Výroční zpráva 2021, kapitola 2: Rozpočtové a finanční řízení (*říjen 2022*)
 - Stanovisko k návrhu Komise na nařízení o statutu a financování evropských politických stran a nadací (*publikováno 13.4.2022*)
 - Stanovisko k návrhu Komise na revizi finančního nařízení (*v přípravě*)
 - Výkonnostní audit [SR/04/2021](#) - Celní kontroly: nedostatečná harmonizace brání ochraně finančních zájmů EU (*publikováno 30. 03. 2021*)
- **Člen Administrativního výboru** (Strategie EÚD 2021-2025, rozpočet EÚD)
- Člen redakční rady ECA Journal a Koordinátor pro Brexit (12/2016 - 02/2021)

Evropský účetní dvůr

Portfolio publikací

- **Výroční zprávy** obsahují hlavně výsledky finančního auditu a auditu souladu s předpisy ve vztahu k rozpočtu EU a Evropským rozvojovým fondům, ale také aspekty rozpočtového a finančního řízení a výkonnosti.
- **Zvláštní zprávy** informují o výsledcích vybraných auditů zaměřených na konkrétní oblasti politiky nebo výdajové oblasti nebo na témata týkající se rozpočtu či řízení.
- Samostatně se zveřejňují **specifické výroční zprávy** o agenturách, decentralizovaných subjektech a společných podnicích EU.
- **Stanoviska** k novým nebo novelizovaným právním předpisům s výrazným dopadem na finanční řízení, která jsou podle Smlouvy o fungování EU (SFEU) povinná nebo se vydávají na základě žádosti jiného orgánu nebo z naší vlastní iniciativy.
- Cílem **přezkumů** je poskytnout popis stávajícího stavu a analýzu, často v průřezové perspektivě a na základě předchozí auditní práce nebo jiných veřejně dostupných informací.

Evropský účetní dvůr

Výroční zprávy za rok 2020

Celková zjištění

Výroční zpráva o rozpočtu EU za rok 2020 – celková zjištění

- Vydáváme **čistý** výrok o **spolehlivosti účetní závěrky** Evropské unie za rok 2020.
- **Příjmy** za rok 2020 byly **legální a správné** a nebyly zatíženy významnou (materiální) mírou chyb.
- O legalitě a správnosti **výdajů** za rozpočtový rok 2020 vydáváme **záporný výrok**.
- **Odhadovaná míra chyb ve výdajích** z rozpočtu EU na rok 2020 byla celkově významná (materiální) a činila **2,7 %** (2019: 2,7 %).
- U **výdajů s vysokým rizikem** (převážně úhradových plateb), při nichž příjemci musí často dodržovat složitá pravidla, když předkládají výkazy výdajů, které jim vznikly, odhadujeme míru chyb na 4,0 % (2019: 4,9 %). Podíl výdajů s vysokým rizikem v našem kontrolovaném základním souboru dále vzrostl, a to zejména kvůli dalšímu nárůstu výdajů na soudržnost (20 miliard EUR), a s 59 % (2019: 53 %) byl značný. Stejně jako v roce 2019 mají chyby rozsáhlý dopad a **o výdajích** opět vydáváme **záporný výrok**.

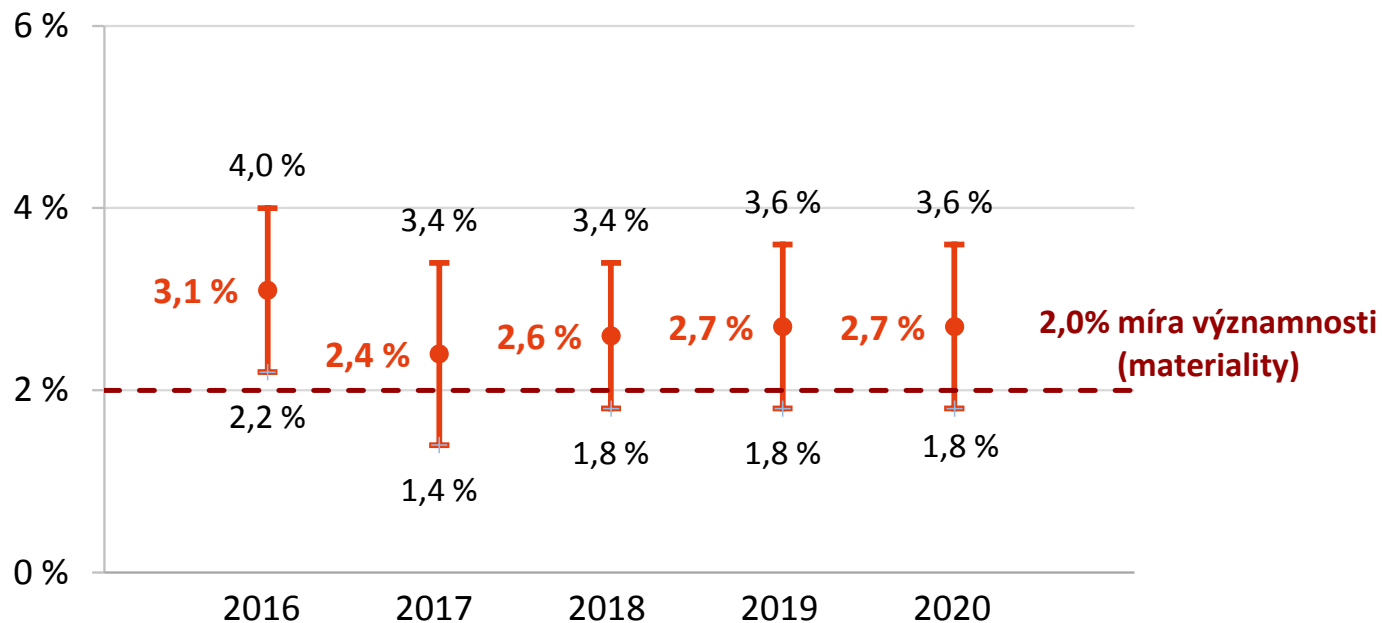
Výroční zpráva o rozpočtu EU za rok 2020

– celková zjištění

- V sedmém a závěrečném roce víceletého finančního rámce (VFR) na období 2014–2020 rostly zbývající závazky a do konce roku 2020 dosáhly 303,2 miliardy EUR. Zejména využívání neboli **čerpání evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů členskými státy bylo i nadále pomalejší, než se plánovalo**. Z celkového objemu prostředků přidělených na závazky z fondů ESI tak zbývá vyčerpat 45 % (209 miliard EUR).
- **Pandemie COVID-19** bude mít zásadní dopad na objem finančních prostředků, které bude EU v budoucích letech vynakládat. Celkové finanční krytí na období 2021–2027 z nástroje NGEU a z VFR se ve srovnání s obdobím předchozího VFR téměř zdvojnásobilo a bude činit 1 824 miliard EUR. Poukázali jsme na rizika a výzvy, které budou s čerpáním a řádným finančním řízením těchto prostředků souviset.
- **Klíčové záležitosti auditu**
 - **Důchody** (mezi roky 2014 a 2020 navýšení závazů z 50,9 na 100,7 mld. EUR)
 - **BREXIT** (finanční rok 2020 klíčový pro vypořádání, pohledávka vůči UK 47,5 mld. EUR)

Odhadovaná míra chyb za rozpočet EU jako celek (2016–2020)

Interval spolehlivosti 95 %
Horní hranice míry chyb
Míra chyb odhadovaná EÚD
Dolní hranice míry chyb

Celková zjištění: operace

Typy výdajů s rozdílnými formami rizika:

- **Nárokové platby**, jejichž rizikovost je nízká a které jsou založeny na splnění určitých (méně složitých) podmínek ze strany příjemců: mezi takové platby patří například studentská a výzkumná stipendia (v rámci „Konkurenceschopnosti“), přímá podpora zemědělců („Přírodní zdroje“) a platy a důchody zaměstnanců EU („Správa“).
- **Platby na úhradu nákladů**, jejichž rizikovost je vysoká a u nichž EU proplácí způsobilé náklady na způsobilé činnosti (a které podléhají složitějším pravidlům): sem patří například výzkumné projekty (v rámci „Konkurenceschopnosti“), investice do regionálního rozvoje a rozvoje venkova („Soudržnost“ a „Přírodní zdroje“) a projekty rozvojové pomoci („Globální Evropa“).

Míry chyb odráží míru rizika

Výdaje s vysokým rizikem

Výdaje s nízkým rizikem

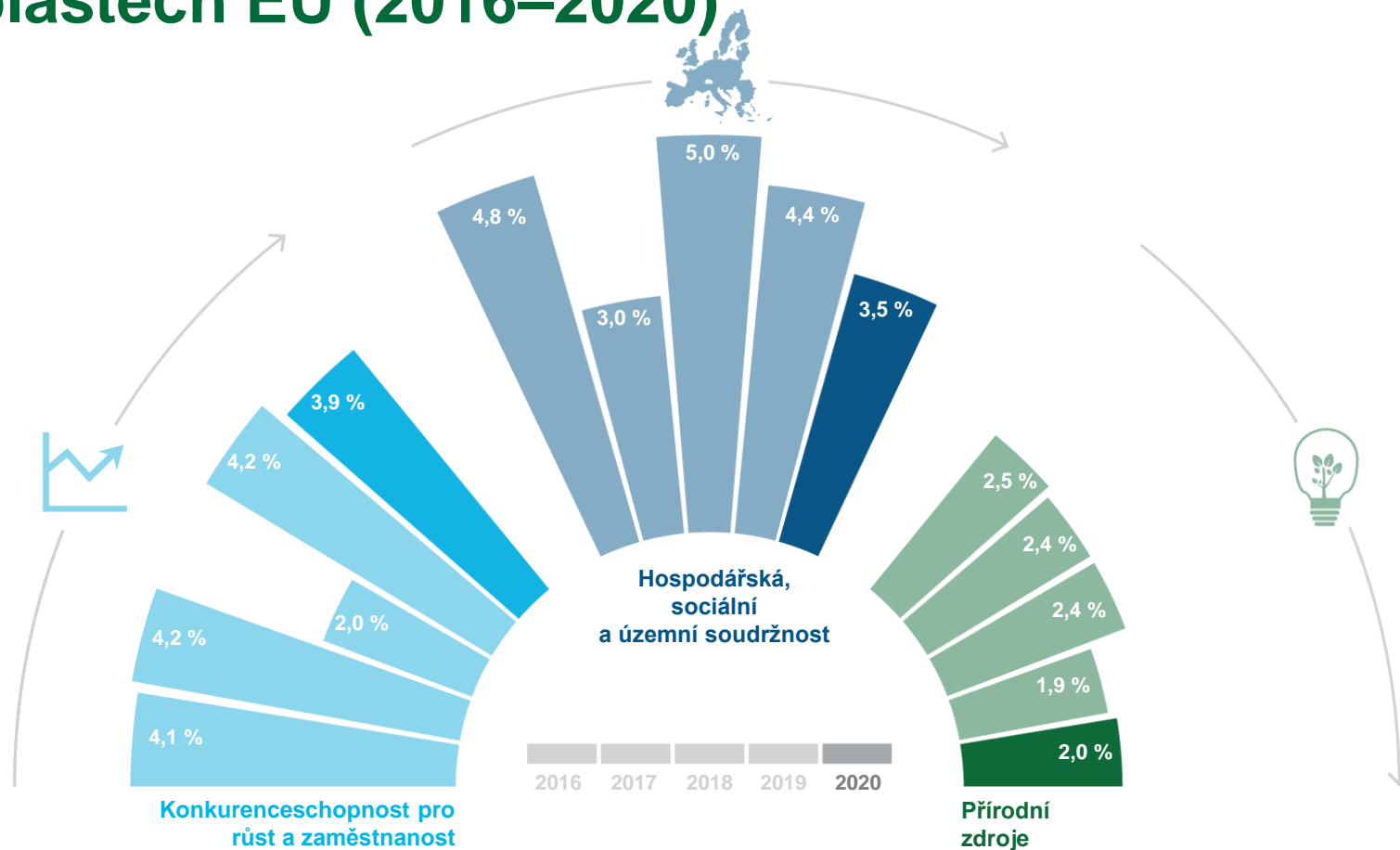
2% míra významnosti (materiality)

Celková zjištění: operace

K **nejběžnějším chybám**, které jsme zjistili u vysoce rizikových výdajů, patřily:

- nezpůsobilé projekty a výdaje a také porušování pravidel vnitřního trhu (zejména nedodržování pravidel státní podpory) v okruhu „Soudržnost“,
- nezpůsobilé náklady, administrativní chyby a chybějící základní dokumentace ve výdajových oblastech rozvoj venkova, tržní opatření, životní prostředí, opatření v oblasti klimatu a rybolov, na něž dohromady připadá zhruba 31 % celkových výdajů v okruhu „Přírodní zdroje“,
- nezpůsobilé náklady, zejména přímé náklady na zaměstnance a jiné přímé náklady, ve výdajích na výzkum (Horizont 2020 a 7. rámcový program), které tvoří přibližně 57 % celkových výdajů v okruhu „Konkurenceschopnost“,
- chybějící základní dokumentace, porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek a dále náklady, které nevznikly, a nezpůsobilé náklady v okruhu „Globální Evropa“.

Náš odhad míry chyb ve vybraných výdajových oblastech EU (2016–2020)

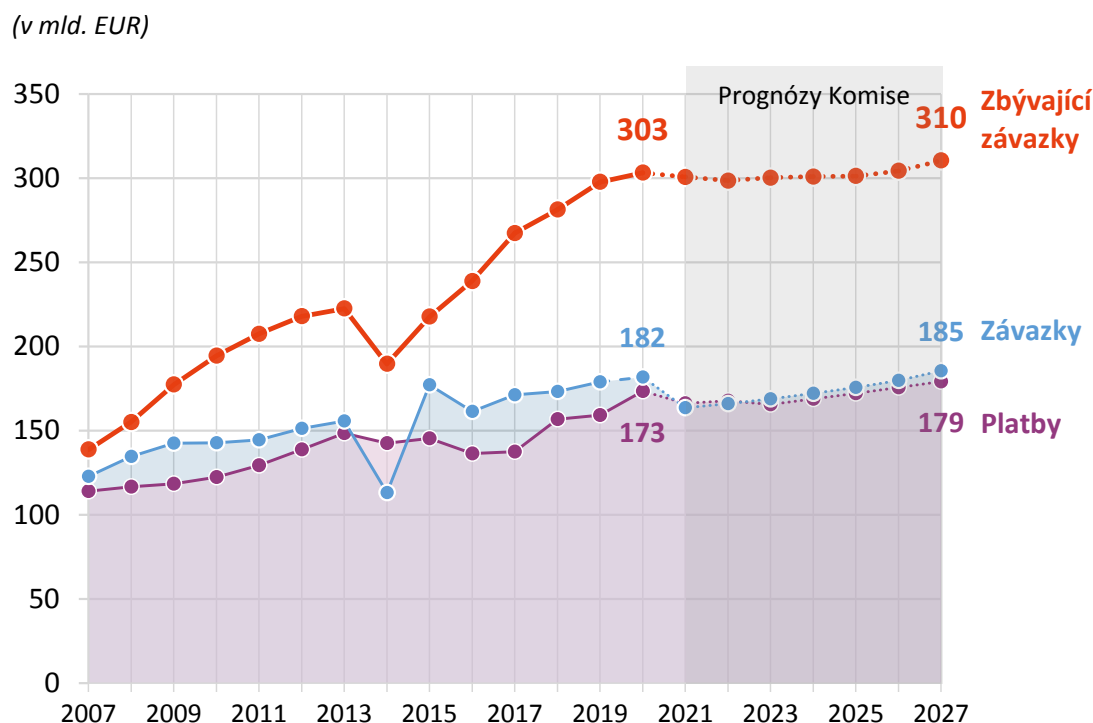

Pozn.: odhadovaná míra chyb vychází z vyčíslitelných chyb zjištěných při naší práci, především z testování vzorku operací. Vzorek sestavujeme a míru chyb odhadujeme běžnými statistickými postupy (viz kapitola 1 výroční zprávy za rok 2020).

Celková zjištění: rozpočtové a finanční řízení

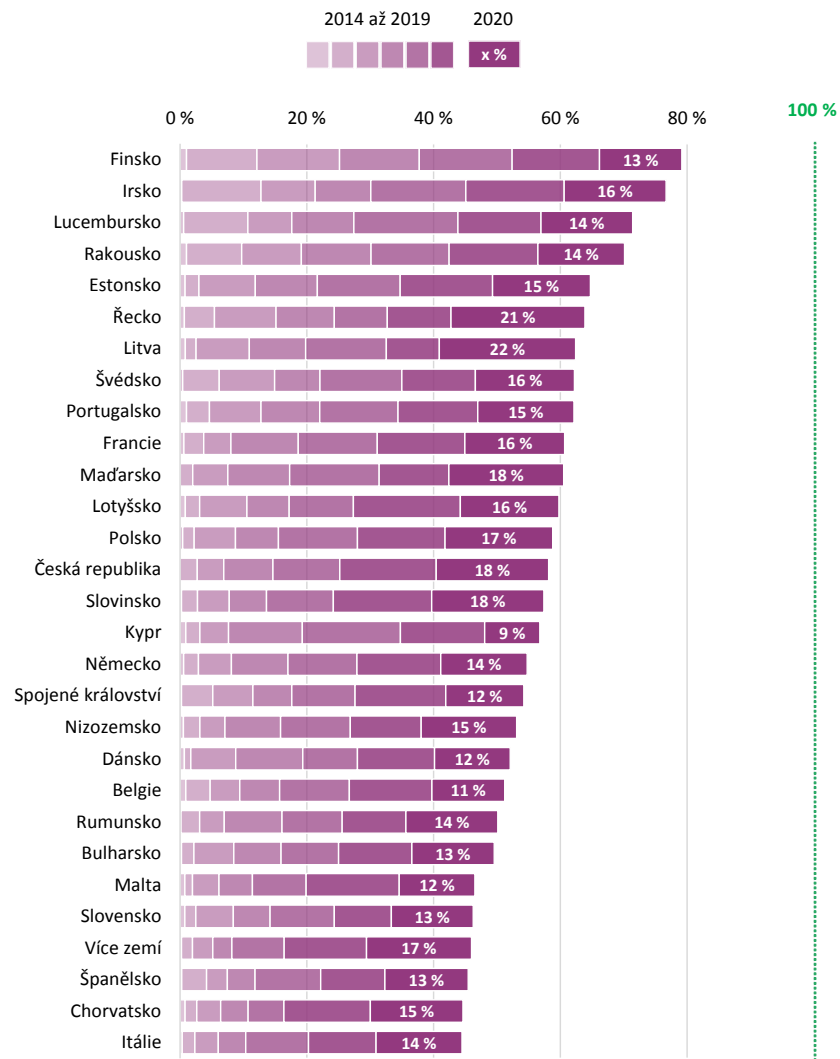
Zbývající závazky, závazky a platby (2007–2027)

Objem zbývajících závazků, které vznikají proto, že závazky jsou vyšší než provedené platby, nadále roste a na konci roku 2020 dosáhl 303,2 miliardy EUR. Nárůst byl menší než v předešlých letech, zčásti proto, že byly uvolněny dodatečné prostředky na platby na boj s pandemií COVID-19.

Celková zjištění: rozpočtové a finanční řízení

Roční míra čerpání prostředků z fondů ESI v jednotlivých členských státech v období 2014–2020

Předkládáme tato doporučení:

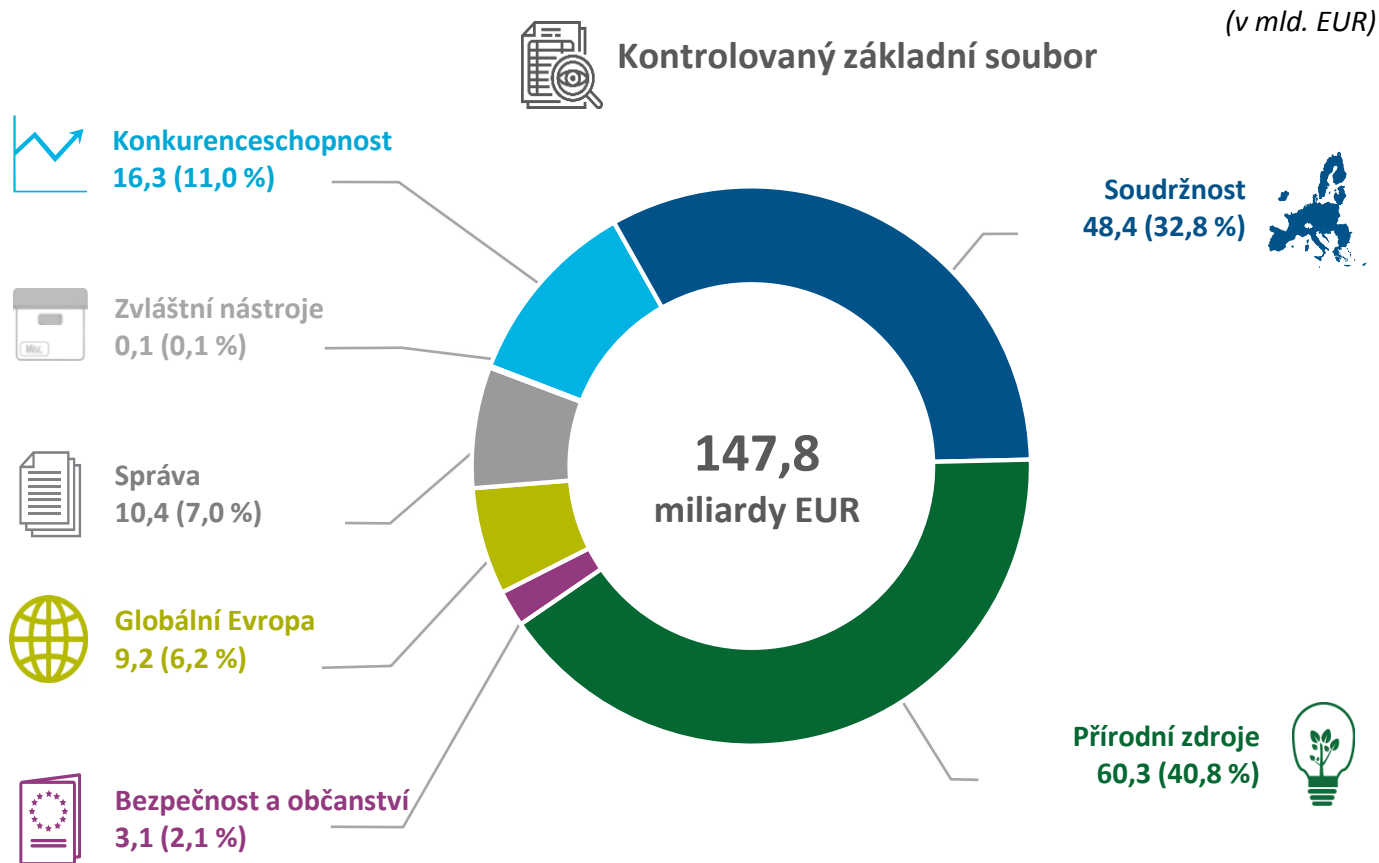
- aby bylo možné předkládat komplexní zprávy o částkách souvisejících s pandemií COVID-19, k nimž byly přijaty závazky nebo které byly vyplaceny (včetně částek přislíbených nebo nasmlouvaných v roce 2020), měla by Komise **standardizovat zaznamenávání výdajů z rozpočtu EU, které jsou určeny na účely související s pandemií COVID-19**, a po dobu, po níž to bude považováno za nutné, o nich alespoň jednou ročně informovat rozpočtový orgán;
- v souvislosti s cílem snižovat v následujících letech celkovou míru zbývajících závazků by Komise měla **analyzovat činitele přispívajících k vývoji zbývajících závazků** a na základě výsledků **přijmout vhodná opatření**;
- jelikož v následujících letech podstatně vzroste objem a počet druhů financování EU, které budou k dispozici, včetně částek zbývajících z předchozího VFR, měla by Komise **zavést taková opatření, aby vnitrostátní orgány měly k dispozici doplňující poradenskou podporu**, která bude napomáhat řádnému využívání těchto prostředků členskými státy.

Evropský účetní dvůr

Výroční zpráva o rozpočtu EU za rok 2020

Bližší pohled

Kontrolované výdaje a kontrolovaný základní soubor za rok 2020

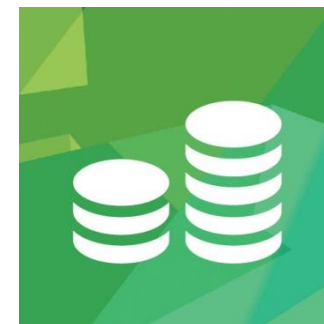

Letos připadá největší podíl našeho celkového kontrolovaného základního souboru na „Přírodní zdroje“ (40,8 %), po nichž následuje „Soudržnost“ (32,8 %) a „Konkurenceschopnost“ (11,0 %).

Příjmy: 174,3 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 174,3 miliardy EUR

- Systémy související s příjmy, které jsme prověřovali, byly obecně účinné.
- Avšak hlavní vnitřní kontroly tradičních vlastních zdrojů, které jsme posuzovali v některých členských státech, a uzavření ověřovacího cyklu HND, které jsme prověřovali v Komisi, byly kvůli přetrvávajícím nedostatkům jen částečně účinné.
- Značné nedostatky, které je třeba vyřešit na úrovni EU, jsme našli v kontrolách členských států zaměřených na snížení neuhrazeného cla. Tyto nedostatky nemají vliv na náš výrok o příjmech, neboť se netýkají operací, na nichž se zakládá účetní závěrka, nýbrž rizika, že tradiční vlastní zdroje jsou neúplné.

Nezatíženo významnou (materiální) mírou chyb

Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost: 24,1 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 16,3 miliardy EUR

- Většina chyb se týkala nezpůsobilých nákladů, jako jsou nadhodnocené náklady na zaměstnance, nesprávně vykázané náklady na subdodávky a náklady, které ve skutečnosti nevznikly.
- Problémy se subdodávkami se většinou týkaly příjemců, kteří nevěděli o rozdílném účtování přímých nákladů na zaměstnance a nákladů na externí poradce v rámci programů financovaných EU (Horizont 2020 a Nástroj pro propojení Evropy). Riziko takových chyb je obzvláště vysoké malých a středních podniků, které jsou silně pobízeny k účasti na výzkumných programech, ale mohou mít jen málo vlastních zaměstnanců nebo zaměstnance nemusejí mít vůbec, a využívají proto služeb jiných společností.

Zatíženo významnou (materiální) mírou chyb	Ano
Odhadovaná míra chyb	3,9 % (2019: 4,0 %)

Hospodářská, sociální a územní soudržnost: 59,5 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 48,4 miliardy EUR

- K odhadované míře chyb přispěly nejvíce nezpůsobilé projekty a náklady, porušení pravidel vnitřního trhu (zejména nedodržování pravidel státní podpory) a chybějící základní dokumentace.

Zatíženo významnou (materiální) mírou chyb	Ano
Odhadovaná míra chyb	3,5 % (2019: 4,4 %)

Přírodní zdroje: 60,6 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 60,3 miliardy EUR

- Významná (materiální) míra chyb v oblastech jako rozvoj venkova, tržní opatření, rybolov, životní prostředí a opatření v oblasti klimatu.
- Na rozdíl od přímých plateb se na tyto výdajové oblasti vztahovaly složité podmínky způsobilosti, což zvyšuje riziko chyb.

**Zatíženo významnou
(materiální) mírou chyb**

**Míra chyb se blíží
se významnosti
(materialitě)**

Odhadovaná míra chyb

2,0 % (2019: 1,9 %)

Bezpečnost a občanství: 6,3 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 3,1 miliardy EUR

- Prověřovali jsme vzorek 27 operací. Vzorek byl sestaven tak, aby přispěl k našemu celkovému prohlášení o věrohodnosti, nikoli aby byl reprezentativní pro výdaje spadající do tohoto okruhu VFR. Míru chyb v tomto okruhu VFR jsme proto nebyli schopni odhadnout.
- Z 27 operací, které jsme kontrolovali, bylo osm (30 %) zatíženo chybami. Nalezli jsme čtyři operace s vyčíslitelnými chybami, které měly finanční dopad na částky účtované na vrub rozpočtu EU. Dále jsme zjistili čtyři případy nesouladu s právními a finančními ustanoveními, ale bez finančního dopadu na rozpočet EU.
- Kromě toho jsme přezkoumali práci čtyř orgánů, které jsou povinny zkontrolovat účetní závěrku fondů AMIF/ISF v jejich členských státech a předložit Komisi výroční kontrolní zprávu. Všechny auditní orgány, které jsme prověřovali, vypracovaly a zavedly podrobné a dostatečně kvalitní postupy, které jim umožňují informovat ve výroční kontrolní zprávě o své práci. Našli jsme některé nedostatky, jejichž dopad na účetní závěrku však nebyl dostatečně významný na to, aby závěry auditních orgánů oslabil.

Globální Evropa: 11,4 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 9,2 miliardy EUR

- Přezkoumali jsme vzorek 75 operací, který byl sestaven tak, aby přispěl k našemu celkovému prohlášení o věrohodnosti, nikoli aby byl reprezentativní pro výdaje spadající do tohoto okruhu VFR. Míru chyb v tomto okruhu VFR jsme proto nebyli schopni odhadnout.
- Ze 75 operací, které jsme kontrolovali, bylo 28 (37,3 %) zatíženo chybami. Zjistili jsme 17 vyčíslitelných chyb, které měly finanční dopad na částky účtované na vrub rozpočtu EU. Odhalili jsme rovněž 11 dalších případů nesouladu s právními a finančními ustanoveními.
- Operace související s rozpočtovou podporou a projekty prováděné mezinárodními organizacemi v rámci tzv. nominálního přístupu byly méně náchylné k chybám. V roce 2020 jsme v těchto oblastech nezjistili žádné chyby.
- Některé mezinárodní organizace poskytly jen omezený přístup k dokumentům. Některé mezinárodní organizace také zpochybnily náš mandát. Tyto problémy brzdily plánování a provádění našeho auditu a vedly k velkým zpožděním při opatřování požadované dokumentace auditním týmem i v jeho práci. Smlouva o fungování EU dává Evropskému účetnímu dvoru právo přístupu k veškerým dokumentům a informacím, jež k realizaci svého úkolu potřebuje.

Správa: 10,3 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 10,4 miliardy EUR

- Stejně jako v předchozích letech odhadujeme, že míra chyb je pod prahem významnosti (materiality).
- V případě Rady, Soudního dvora, Evropského hospodářského a sociálního výboru, Evropské služby pro vnější činnost, Výboru regionů, evropského veřejného ochránce práv, evropského inspektora ochrany údajů a Účetního dvora jsme nezjistili žádné konkrétní nedostatky.

**Nezatíženo významnou
(materiální) mírou chyb**

Evropské rozvojové fondy (ERF): 4,6 miliardy EUR

Kontrolovaná částka: 4,0 miliardy EUR

Stejně jako v předchozích letech docházelo na straně Komise a jejích prováděcích partnerů u operací souvisejících s *programovými odhady, granty, dohodami o příspěvcích s prováděcími organizacemi a pověřovacími dohodami s agenturami členských států EU* pro rozvoj a spolupráci k více chybám než u jiných forem podpory (jako jsou stavební práce a zakázky na dodávky a služby).

Zatíženo významnou (materiální) mírou chyb	Ano
Odhadovaná míra chyb	3,8 % (2019: 3,5 %)

COVID-19 a jeho dopad na naši práci

- Cestovní omezení spojená s pandemií **COVID-19** nám téměř ve všech případech **bránila provádět kontroly na místě**, získat originály dokladů, osobně vést pohovory se zaměstnanci kontrolovaných subjektů a ověřit fyzickou existenci výstupů financovaných EU. **Většinu své práce jsme proto prováděli prostřednictvím dokumentárních prověrek a pohovorů s kontrolovanými subjekty na dálku.**
- Přestože se v případě, že neproběhnou kontroly na místě, může zvýšit zjišťovací riziko*, **důkazní informace, které jsme od kontrolovaných subjektů obdrželi, nám umožnily audit dokončit a vyvodit z něj závěry.**

* Zjišťovací riziko je riziko, že auditor nezjistí odchylku, která nebyla napravena vnitřními kontrolami subjektu.

Případy podezření z podvodu zjištěné v průběhu naší auditní práce

Případy podezření z podvodu zjištěné v průběhu našich auditů hlásíme Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)

- Za finanční rok 2020 jsme identifikovali celkem 12 případů podezření
- z nich jsme postoupili **šest případů** podložených podezření z podvodu. V souvislosti se všemi případy zahájil úřad OLAF vyšetřování.

Spolupráce s úřadem evropského veřejného žalobce (EPPO)

- V **září 2021** jsme zahájili spolupráci s Úřadem evropského veřejného žalobce na základě administrativního ujednání mezi oběma organizacemi.

Publikace během předsednictví (3. a 4. čtvrtletí)

Červenec

- CAP and anti-fraud
- LEADER
- External consultants

Září

- Illegal fishing
- COVID-19 vaccines procurement
- Resilience of the EU Institutions
- Reliable statistics
- NRRP
- H2020 synergies
- Coal regions in transition
- E-government
- ESI funds and RRF

Říjen, listopad, prosinec

- Budget galaxy
- RRF Commission control system design
- Annual Reports
- Energy Union
- GNI verification
- Conflict of Interest
- EU Banking Supervision
- CBC in the neighbourhood
- Soil protection and manure manag.
- Climate change and development aid
- Free Movement Phase II
- Food supply chain during COVID-19
- ...

Evropský účetní dvůr

Otázky?

Kontaktní údaje

Jan Gregor

Člen EÚD

+352 4398 45559 / +352 691 552 281

jan.gregor@eca.europa.eu

Evropský účetní dvůr
12, Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg

eca.europa.eu

eca-info@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR